दैनिकं ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

हिमसंस्कृतवार्ताः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

■ पृष्ठ-4 ■ वर्ष-4 ■ अङ्क-35 | 1 | दिसम्बर 5, 2024 | Website- www.himsanskritam.com Emai l-himsanskrit@gmail.com

पञ्चाङ्गम्

अद्य कालयुक्तः वि.सं. २०८१,
कलियुगाब्धः ५१२५ हेमन्तऋतुः
सूर्यदक्षिणायनम् मार्गशीर्षशुक्लचतुर्थी तिथिः
मार्गशीर्ष २० प्रविष्ठांशः मङ्गलमयः भवेत्

2 लोकनिर्माणमन्त्री ८ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितानाम् त्रयाणां मार्गानाम् उद्घाटनं कृतवान्

3 अमृतसरे स्वर्णमन्दिरस्य द्वारे अकालीदलस्य अध्यक्षः सुखबीरसिंहबादलोपरि प्राणघातकम् आक्रमणम्

4 भारतीययोगशास्त्राधारित संशोधनस्य वैश्विकस्तरे उद्घाटनम् आवश्यकम्- डॉ. महेश करंदीकरः

सुभाषितम्

येषां न विद्या न तपो न दानं,
ज्ञानं न शीलं न गुणो न धर्मः।
ते मृत्युलोके भुवि भारभूता,
मनुष्यरूपेण मृगाश्चरन्ति।।

हिन्दर्थः- जिसके पास विद्या, तप, ज्ञान, शील, गुण और धर्म में से कुछ नहीं वह मनुष्य पृथ्वी पर ऐसा जीवन व्यतीत करते हैं जैसे मनुष्य के रूप में एक मृग।

प्राप्तविसङ्गतेः कारणात् अद्य अपराह्ने द्वादश- निमेषाधिकचतुर्वादने भविष्यति इसरो प्रक्षेपणम्

भारतीयान्तरिक्षानुसन्धान-संघटनम् प्राप्तविसङ्गतेः कारणात् अद्य अपराह्ने द्वादश-निमेषाधिक-चतुर्वादने श्रीहरिकोटायाः सतीश धवनान्तरिक्ष केन्द्रात् पी.एस्.एल्.वी.सी.-59-प्रोबा-3 इत्येतस्य प्रक्षेपणं पुनर्निर्धारितं। यूरोपीयान्तरिक्ष-संस्थायाः प्रोबा-3-प्रक्षेपणोपक्रमः भारतीयान्तरिक्षानुसन्धान-सङ्घटनस्य न्यू-स्पेस्-इण्डिया-लिमिटेड्-इत्येतस्याः वाणिज्यिक- शाखायाः सहयोगेन भवति।

भारतेन विकासशील-राष्ट्रानाम् उत्तम सहयोगार्थं वैश्विकवित्तीय-व्यवस्थायां परिवर्तनस्य आह्वानं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। भारतेन विकासशीलराष्ट्रानाम् उत्तम सहयोगार्थं वैश्विकवित्तीय-व्यवस्थायां परिवर्तनस्य आह्वानं कृतम्, अन्ताराष्ट्रीय-वित्तीय संस्थासु वैश्विकदक्षिणस्य अधिकं प्रतिनिधित्वं बहुपक्षीय- विकास-वैङ्क इत्येतेषां (MDBs) वित्तपोषणं वर्धयितुं च बलं दत्तम्। संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य उपवेशने प्रवदन्ती वित्तमन्त्रालयस्य आर्थिक कार्य-विभागस्य परामर्शदा भारतस्य सुश्री गीतुजोशी विकासशील देशानां आवश्यकताः प्रति अधिकं प्रतिक्रियाशीलस्य वित्तीय व्यवस्थायाः आवश्यकतायाः उपरि बलं दत्तवती। श्रीजोशी भारतस्य मानव-केन्द्रित-विकास-प्रतिरूपं वैश्विक- दक्षिणस्य उदाहरण-रूपेण प्रकाशितं यत् पञ्चविंशतिः कोटिजनाः निर्धन-रेखातः बहिः उत्थापिताः।

देवेन्द्र फडणवीसः भविष्यति

महाराष्ट्रराज्यस्य अग्रिमः मुख्यमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ताः। भाजपायाः वरिष्ठो नेता देवेन्द्र फडणवीसः महाराष्ट्रराज्यस्य अग्रिमः मुख्यमन्त्री भविष्यति। सः श्वः तृतीयवारं महायुतिसंयुतेः मुख्यमन्त्रीरूपेण शपथ वचनं गृह्णीयात्, मुम्बईनगरे आयोजितेस्मिन् कार्यक्रमे प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यादयः महासंयुतेः वरिष्ठनेतारः उपस्थिताः भविष्यन्ति। मुम्बईनगरे भारतीय जनता पार्टीति दलस्य प्रमुखसमित्याः उपवेशने सः केन्द्रीयवित्तमन्त्रिणः निर्मलासीतारामण इत्यस्याः, गुजरातस्य पूर्वमुख्यमन्त्रिणः विजयरूपाणी इत्यस्य च उपस्थितौ विधायिकादलस्य नेता चितः। विधायकः चन्द्रकान्तपाटिलः सुधीर मुन-गन्ति-वारः च श्रीफडणवीसस्य नामं प्रस्तावितवन्तौ, यस्य समर्थनं सर्वैः नवनिर्वाचितैः विधायकैः कृतम् ।

नरेन्द्रमोदिनः नेतृत्वे बीएसएनएलइत्यस्या पञ्चाशत् सहस्राधिकं कर्मचारिणां पालनं सर्वकारस्य दायित्वम् -लोकसभा सिन्धिया

संचारमन्त्रिणा ज्योतिरादित्यसिंधिया इत्यनेन उक्तं यत् नवदशाधिक द्विसहस्रतमे वर्षे BSNL इत्यस्मै सर्वकारेण विस्तारितेन पुनरुत्थान संग्रहनेन दूरसंचारउद्यमम् हानिकारकसंस्थातः लाभप्रदसंस्थायां परिणतम्। लोकसभायां पूरकपत्राणां उत्तरं दत्त्वा श्रीसिन्धियाः अवदत् यत् प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः नेतृत्वे बीएसएनएलइत्यस्या पञ्चाशत् सहस्राधिकं कर्मचारिणां पालनं सर्वकारस्य दायित्वम् अस्ति।

राज्यसभायां -जयशंकरः

विदेशमन्त्री डॉ. एस. जयशंकरः भारत-चीन देशयोः सुदृढसम्बन्धान् प्रवर्धनाय आधाररूपेण सीमक्षेत्रेषु शान्ति-स्थिरतायाः महत्त्वपूर्ण महत्त्वं बोधितवान्। राज्यसभायां चीनदेशेन सह भारतस्य सम्बन्धेषु घटनाक्रमेषु प्रवदन् डॉ. जयशङ्करः अवदत् यत् आगामिदिनेषु द्वयोः देशयोः मध्ये चर्चा, समाह्वानान् न्युनिकरणे, प्रभावी सीमप्रबन्धने च केन्द्रीभूता भविष्यति।

क्रीडावार्ता- अण्डर-१९ एशिया कप क्रिकेटक्रीडा

अण्डर-१९ इत्येतस्यां एशिया चषक-क्रीडायां भारतेन शारजाह-क्रिकेट्-क्रीडाङ्गणे संयुक्त-अरब-अमीरातस्य अ-समूहस्य एकदिवसीय-अंताराष्ट्रीय-क्रिकेट्-क्रीडायां दश स्तोभैः पराजितम्। यूएई- इति दलेन पणकं विजित्य प्रथमं क्रीडयन्त्या अष्टत्रिंशोत्तर एक शतं धावनांकानां लक्ष्यं प्रदत्तम् आसीत्।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं 7876636263 Watsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest himsanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Watsapp number

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

भारतीय नौसैन्य-कर्मिभ्यः अभिवादनं कृतवान् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी नौसेनादिवसस्य अवसरे भारतीय नौसैन्य-कर्मिभ्यः अभिवादनं कृतवान्। एकस्मिन् सामाजिकान्तर्जालीय-संदेशे श्रीमोदी उल्लिखितवान् यत् नौसेनायाः वीरकर्मचारिणः अदम्य साहसेन समर्पणेन च देशस्य समुद्राणां रक्षणं कुर्वन्ति इति। सः अवदत् यत् तेषां प्रतिबद्धता राष्ट्रस्य सुरक्षां, संरक्षां, समृद्धिं च सुनिश्चितं करोति। ततः परं श्रीमोदी अवदत् यत् भारतीयाः नौसेनायाः समृद्धे समुद्रीय इतिहासस्य विषये महत् गर्वम् अनुभवन्ति। तत्रैव
रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः नौसेना दिवसस्य अवसरे भारतीय नौसेनायाः सैनिकेभ्यः परिवारेभ्यः च शुभकामनाः प्रदत्तवान्। एकस्मिन् सामाजिकपटलीय संदेशे श्री सिंह : अवदत् यत् भारतीयनौसेना राष्ट्रियसुरक्षा-वास्तुकलायां भारतस्य समुद्रीयसुरक्षायाः रक्षणे च महत्त्वपूर्णः स्तम्भः अस्ति। सः अवदत् यत् हिन्दमहासागरक्षेत्रे प्राधान्यसुरक्षासहभागी प्रथमप्रतिवादी च इति भारतस्य पदाक्षेपः पुनः पुष्टयन् सुरक्षिताः, स्थिराः च समुद्राः सुनिश्चित्य नौसेना महत्त्वपूर्णां भूमिकां निर्वहन्ति ।

पौंगजलबन्ध-विस्थापितानां ६,७३६ परिवाराणां कृते भूमिविनियोगस्य अनुशंसा कृता, समितिः राजस्वमन्त्रिणं प्रति प्रतिवेदनं प्रस्तुतवती

हिमसंस्कृतवार्ताः - शिमला । पौंग जलबाधस्य विस्थापितानां आश्रय-पुनर्वासार्थं सङ्घटितया उच्चस्तरीयसमित्या राजस्व- वानिकी- जनजातीयविकास एवं जनोपालम्भनिवारणमन्त्रिणे जगतसिंहनेगी इत्यस्मै स्वप्रतिवेदनं प्रदत्तम्। समितौ उपायुक्तः (आश्रयः एवं पुनर्वासः) डॉ. संजयकुमारधीमान, अनुमंडल- अधिकारी ज्वाली विचित्रसिंहः, तहसीलदारः देहरा कर्मचंदः कालिया च सम्मिलिताः आसन्। डॉ. संजयकुमारधीमतः अध्यक्षतायां सङ्घटितया उच्चस्तरीयसमित्या ६,७३६ परिवारेभ्यः भूमिविनियोगस्य प्रतिवेदनं अनुशंसितम् अस्ति। एतदतिरिक्तं आधारभूतसंरचनासम्बद्धसमस्यानाम् अन्यसुविधानां च उपालम्भनिवारणकोष्ठस्य स्थापनायाः अपि परामर्शः कृतः अस्ति। डॉ. संजयकुमारधीमानः अवदत् यत् पौंगजलबन्धविस्थापितानां आश्रयार्थं पुनर्वासार्थं च १८ अक्तूबर दिनाङ्के धर्मशालायां राज्यस्तरीयसभायाः आयोजनं कृतम्। सः अवदत् यत् पौंगजलबन्धेन विस्थापितानां ६७३६ परिवाराणां कृते राजस्थाने भूमिः आवंटनीया अस्ति। समितिः २०२४ तमस्य वर्षस्य अक्तूबरमासस्य २५ दिनाङ्कात् २७ अक्तूबरपर्यन्तं राजस्थानस्य रामगढ- जैसलमेर- मोहनगढ- नाचना- स्थानानां भ्रमणं कृत्वा विस्थापितानां परिवाराणां कृते चिह्नितायाः भूमेः निरीक्षणं कृतवती। सः अवदत् यत् अस्मिन् काले राजस्थानसर्वकारस्य प्रशासनिकाधिकारिणः अपि उपस्थिताः आसन्।

लोकनिर्माणमन्त्री बठोरातः ८ कोटिरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितानाम् त्रयाणां मार्गानाम् उद्घाटनं कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः- शिमला। राज्यस्य लोकनिर्माण एवं नगरविकासः मंत्री विक्रमादित्यसिंहः शिमलाग्रामीण- विधानसभाक्षेत्रस्य अन्तर्गते ग्रामपंचायते बागे ८.०६ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मिताणां त्रयाणां सम्पर्कमार्गाणाम् उद्घाटनं कृत्वा हिमाचल- पथ- परिवहननिगमस्य बसयानं हरितध्वजं प्रदर्श्य प्रेषितवान्। अस्मिन् अवसरे देवतासाहेबपन्दोआ इत्यस्य चरणयोः नमस्कारं कुर्वन् सः अवदत् यत् ग्रामपञ्चायतबागस्य अधिकांशं क्षेत्रं पृष्ठे अस्ति, अतः अस्य क्षेत्रस्य ग्रामजनानां कृते मार्गसुविधां प्रदातुं नाबार्डस्य अन्तर्गतं ६ कोटि ५५ लक्षरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितः १०.५ किलोमीटरमितं दीर्घः बाग क्यालूसंपर्कमार्गः, ६५ लक्षरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितः १.५ किलोमीटर दीर्घः बरोटासंपर्कमार्गः, ८६ लक्षरूप्यकाणां व्ययेन निर्मितः ३.५ किलोमीटरबठोरारा- पनेवटसंपर्कमार्गः इत्येतेषां निर्माणकार्यं सम्पन्नं कृत्वा उद्घाटनं कृतम्, अनेन पंचायतक्षेत्रस्य जनानां परिवहनार्थं बसयानस्य सुविधा भविष्यति। सः अवदत् यत् शीघ्रमेव हिमाचल- पथ- परिवहननिगमस्य अधिकारिभ्यः एतेषु त्रयेषु मार्गेषु बसयानानि चालयितुं निर्देशाः प्रदत्ताः भविष्यन्ति येन उद्घाटितेषु त्रिषु मार्गेषु बसयानानि चालयित्वा ग्रामजनानां कृते बससुविधाः प्रदातुं शक्यन्ते। सः अवदत् यत् वर्तमानसर्वकारस्य २ वर्षीयकार्यकालस्य कालखण्डे ग्रामपञ्चायतबागस्य विविधविकासकार्यस्य कृते ४० लक्षरूप्यकाणि स्वीकृतानि सन्ति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः नगरक्षेत्रस्य विकासाय अपि च ग्रामीणक्षेत्रस्य विकासाय प्रतिबद्धः अस्ति। दरोगड़ा-दानोघाटी संपर्कमार्गस्य निर्माणकार्यं शीघ्रमेव सम्पन्नं भविष्यति, जनसामान्यं च समर्पितं भविष्यति इति सः अवदत्। सः अवदत् यत् अनुशीलग्रामस्य कृते एकः संपर्कमार्गः निर्मितः भविष्यति। यस्य कृते विस्तृतपरियोजनाप्रतिवेदनं सज्जीकृतम् अस्ति तथा च एफसीए प्रकरणं कृतम् अस्ति।

हिमाचले राज्यसर्वकारः सुक्खु- प्राइवेट- लिमिटेड- कम्पनीरूपेण कार्यं कुर्वन् अस्ति- राजेन्द्रराणा

हिमसंस्कृतवार्ताः- हमीरपुरम्। हमीरपुरे भाजपया राज्यसर्वकारं लक्ष्यीकर्तुं कार्यं आरब्धमस्ति। पूर्वविधायकः राजेन्द्रराणा विभिन्नविषयेषु राज्यसर्वकारस्य आलोचनां कुर्वन् हिमाचले राज्यसर्वकारः सुक्खु-निजीलिमिटेड- कम्पनीरूपेण कार्यं कुर्वन् अस्ति इति अवदत्। हमीरपुरे पत्रकारसम्मेलनं सम्बोधयन् राणा उक्तवान् यत् राज्यस्य मुख्यमन्त्री सर्वाधिकं मृषावादी मुख्यमन्त्री अभवत्। प्रतिज्ञापूर्तिविषये जनानां मध्ये मिथ्याभ्रमः प्रसारितः अस्ति। ते पुरातनवृत्तेः नाम्ना भ्रामकाः सन्ति, कति जनाः प्राप्तवन्तः इति सूचनां जनसामान्यं किमर्थं न ददति।

इदं दृश्यते यत् राज्ये सर्वकारः निजीसीमितकम्पनीं चालयति

राजेन्द्र राणा उक्तवान् यत् महिलाभ्यः १५०० रूप्यकाणां प्रतिज्ञा अपि न पूर्णा अभवत्। अद्यत्वे इदं दृश्यते यत् राज्ये सर्वकारः निजीसीमितकम्पनीं चालयति। नियमानतिक्रम्य कार्यं क्रियते। अधिकारिणां नियुक्तौ पदोन्नतिषु च भेदभावः भवति। मन्त्रिमण्डलस्य पङ्क्तिवितरणस्य कार्यं मुक्ततया कृतम् अस्ति।

सुक्खुसर्वकारः उत्सव न कुर्यात् किन्तु पश्चातापं कुर्यात्

पूर्वविधायकः राजेन्द्रराणा उक्तवान् यत् राज्यस्य काङ्ग्रेस-सर्वकारेण स्वस्य द्विवर्षीयकार्यकालस्य उत्सवः न आचरितव्यः अपि तु अस्मिन् काले राज्यस्य जनान् वञ्चयित्वा यातनाः दत्त्वा तेषां कृते कृतस्य कार्यस्य पश्चातापः कर्तव्यः, यस्य कृते सहस्राणि कोटि-कोटि-रूप्यकाणि व्ययित्वा राज्यं ऋणे मग्नः अस्ति तथा च सर्वकारः अस्मिन् विषये अपि उत्सवम् आचरितुं गच्छति।

'किमर्थं प्रियजनाय पाषाणमर्दकं चालयितुं अनुमतिः आसीत्?'

पूर्वविधायकः राजेन्द्रराणा मुख्यमन्त्रिणः संरक्षणे अवैधखननस्य प्रचारः कृतः इति उक्तवान्। एतदेव कारणं यत् ईडी इत्यनेन तस्य विधानसभाक्षेत्रात् अवैधखननस्य कारणेन कश्चन व्यक्तिः गृहीतः। यदा सर्वत्र पाषाणमर्दकाः पिहिताः आसन् तदा स्वस्य एकस्य एव प्रियजनाय पाषाणमर्दक चालयितुं किमर्थं अनुमतिः आसीत्। एकस्य मर्दकस्य अनुमतिं प्राप्य त्रीणि मर्दकानि चालयित्वा कोटिरूप्यकाणां अवैधं खननं कृतम्। अनेन मित्रेण मुख्यमन्त्रिणः कः सम्बन्धः? किमर्थं न जनसामान्यं प्रति एतत् प्रकटयितव्यम्। भोटा- चैरिटेबल- चिकित्सालयस्य विषये सर्वकारेण विधानसभायां संशोधनम् आनयन् इति विषये राणा उक्तवान् यत् यदि जनसामान्यं प्रदातुम् आवश्यकं संशोधनं कर्तव्यम् आसीत् तर्हि सर्वकारः किमर्थं विलम्बं करोति।

१४ चिकित्सालयेषु दन्तचिकित्सकाः प्राप्ताः, अनुबन्धाधारेण नियुक्ताः

हिमसंस्कृतवार्ताः - शिमला।राज्यस्य १४ चिकित्सालयेषु दन्तचिकित्सकाः प्राप्ताः। हिमाचलप्रदेश लोकसेवा- आयोगस्य अनुशंसानाम् अनुसरणं कृत्वा स्वास्थ्यविभागेन तेषां नियुक्तीनां विषये अधिसूचना प्रसार्य नूतनस्थानेषु स्थापनं कृतम् अस्ति। अनुबन्धाधारे ते एकवर्षपर्यन्तं प्रतिमासं ३३,६६० रुप्यकाणां वेतनं प्राप्नुयुः। स्वास्थ्यविभागेन निर्गतानाम् आदेशानाम् अन्तर्गते डॉ. रेणुकाठाकुर निवासी पंजोटः सामुदायिकचिकित्सालयः गगरेटम्, ऊना, डॉ. महक वर्मा निवासी अमरकोटः सामुदायिक- चिकित्सालयः राजपुरम्, सिरमौरः, डॉ. अनीताठाकुर निवासी पनियाला सामुदायिक- चिकित्सालयः भदसाली, ऊना, डॉ. रोहिणी चौहान निवासी सदराड़ा सामुदायिकचिकित्सालयः चौपालम् इत्यत्र नियुक्ताः सन्ति।एवमेव डा. रिशिका डोगरा निवासी धारः सामुदायिकचिकित्सालयः थुरलः, कांगड़ा, डॉ. आयुषी गौतम निवासी नयानगर सामुदायिकचिकित्सालयः मझीनम्, कांगड़ा, डॉ. प्रीतीसागर निवासी कस्बा कोटला सामुदायिकचिकित्सालयः रे, कांगड़ा, डॉ. सचिन तोमर निवासी चौहान- का -बाग ईएसआई- बरोटीवाला, सोलनम्, डॉ. सृष्टि बजाज निवासी बड़ाघाटं सामुदायिकचिकित्सालयः तलाई, बिलासपुरम्, डॉ. सचिन सैणी निवासी लोअर अर्नियालां सामुदायिकचिकित्सालयः बीटन, ऊना, डा. हीना निवासी घनागुघाटम् ईएसआई- कसौली, डॉ. अविनाश यादवः निवासी सस्ती सामुदायिकचिकित्सालयः बरोटः, मंडी डॉ. आशीष ठाकुरः च निवासी बलद्वाड़ा सामुदायिक- चिकित्सालयः चौलथरा, मंडी इत्येतेषु नियुक्ताः सन्ति। अधुना एतैः प्रमाणपत्राणां सत्यापनानन्तरं प्रदत्तस्थानेषु सेवाः दातव्याः भविष्यन्ति।

अमृतसरे स्वर्णमन्दिरस्य द्वारे अकालीदलस्य अध्यक्षः सुखबीरसिंहबादलोपरि प्राणघातकम् आक्रमणम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - अमृतसरम्। पञ्जाबप्रान्तस्य अमृतसरे स्वर्णमन्दिरस्य मुख्यद्वारे शिरोमणि-अकालीदलस्य अध्यक्षः सुखबीरसिंहबादलोपरि प्राणघातकाक्रमणम् अभवत्। स्वर्णमन्दिरे तस्योपरि गुलिकाप्रहारः कृतः यद्यपि सः सुरक्षितः अस्ति। असौ अकालतख्तसाहिब- इत्यस्य पक्षतः धार्मिकदण्डं निर्वोढुं श्रीहरमिंदरसाहिबं प्राप्तः आसीत्। पुलिसदलेन आक्रमकः नारायणसिंहः चौरा इत्याख्यः गृहीतः। जनमतानुसारं सः बब्बरखालसा- अन्ताराष्ट्रीयस्य आतङ्कवादी आसीत्। सः १९८४ तमे वर्षे पाकिस्तानं गतवान्। पंजाबे आतङ्कवादस्य प्रारम्भिककाले शस्त्रविस्फोटकानां च विपणने सहाय्यं कृतवान्। पाकिस्ताने स्थित्वा सः गुरिल्लायुद्धे च राष्ट्रद्रोहिणः साहित्ये च पुस्तकं रचितवान्। असौ बुड़ैल-कारागार-खण्डनस्य प्रकरणेऽपि अभियुक्तः वर्तते। पूर्वं च पंजाबस्य कारागारे अपि दण्डं भुक्तवान् अस्ति।

प्रातःकाले सार्धनववादने घटिता घटना

बुधवासरे प्रातःकाले प्रायः ९:३० वादने सुखबीरसिंह बादलः घंटाघरद्वारस्य समीपे श्रीहरमन्दिरसाहिबे स्थितः। तत्कालेन कश्चन पुरुषः आगत्य स्वहस्तगत-भुशुण्डिकया गुलिकाप्रहारं कृतवान्। गुलिका सुखबीरसिंहस्य समीपं गत्वा भित्तौ अलगत्। सुरक्षाकर्मिभिः तत्क्षणमेव सुखबीरसिंहस्य सुरक्षायाम् परिक्रमणं कृतम्, आरोपी चापि गृहीतः। अभियुक्तः पुलिसस्य नियन्त्रणे समर्पितः। प्रकरणस्य गवेषणं च प्रवर्तमानं वर्तते।

आरोपिणः परिचयः

आरोपिणः नाम नारायणसिंहः चौरा इति वर्तते। सः डेरा बाबानानकस्थानातः आगतः। सः दलखालसासंबद्धः इति वक्तुं शक्यते। गुलिकाप्रहारानन्तरं सुखबीरसिंहस्य समीपस्थितैः व्यक्तिभिः सः द्रुतं निगृहीतः, तस्य हस्तं चोपरि स्थापितम्। घटना मुख्यद्वारसमीपे अभवत्। सुखबीरसिंहस्य पादे पूर्वं भङ्गः अस्ति, तस्मात् सः आसन्दे उपविष्टः सेवां कुर्वन्नासीत्।

मंगलवारे अपि स्वर्णमन्दिरमागतः आसीत् आरोपीयुवकः

सूत्राणां मतानुसारम्, आरोपीयुवकः मंगलवारे अपि श्रीहरमन्दिरसाहिबं प्राप्य दृष्टः। गुप्तसूचना प्राप्ते सत्यपि पुलिसदलं सचेतितमासीत्, आरोपिणः उपरिः दृष्टिः चासीत्।
अमृतसरस्य पुलिस-आयुक्तः गुरुप्रीतसिंहः भुल्लरः उक्तवान् यत् पुलिससदस्यैः सतर्कतया प्रवर्तनं कृत्वा आक्रमणस्य योजना विफला कृता। आरोपी नारायणसिंहः चौरा पूर्वं विभिन्नापराधं कृतवान्। अभियोगं पञ्जीकृतम् तस्य अपराधवृत्तान्तं परिशील्यते।

चलचित्रवार्ताः

अजय देवगनस्य सफलस्य चलच्चित्रस्य सीक्वलस्य चलच्चित्रस्य प्रसारणतिथ्यां परिवर्तनं जातम्

हिमसंस्कृतवार्ताः- जगदीशडाभी (मुम्बई)
बॉलीवुडाभिनेता अजय देवगनः अद्यैव सिंघम अगेन इति चलच्चित्रे दृष्टः। अस्य चलच्चित्रस्य सम्यक् प्रतिसादः प्राप्तः। अस्य चलच्चित्रस्य प्रदर्शनानन्तरम् अजयस्य नूतनस्य चलच्चित्रस्य प्रदर्शनस्य तिथिः परिवर्तिता अस्ति। अजय देवगनस्य सफल-चलच्चित्र रेड इति २०१८ तमे वर्षे प्रदर्शितं भवति स्म। अस्मिन् चलच्चित्रे अजयः IRS-अधिकारिणः अमय पटनायकस्य भूमिकायां दृश्यते स्म। जनेभ्य एतत् चलच्चित्रं बहु रोचते स्म। अधुना च अस्य चलच्चित्रस्य उत्तरकथा आगच्छति। रेड इत्यस्य उत्तरकथा रेग २ इत्यस्य नूतना विमोचनतिथिः घोषिता जाता। आगामिवर्षे एतत् चलच्चित्रं प्रदर्शितं भविष्यति। अजय देवगनः सामाजिकमाध्यमेषु चलच्चित्रस्य विज्ञापन छायाचित्रं प्रसारितं कृत्वा नूतनप्रदर्शनस्य तिथेः घोषणां कृतवान्। एतत् चलच्चित्रं २०२५ तमस्य वर्षस्य मईमासस्य १ दिनाङ्के प्रदर्शितं भविष्यति। जनसंचारमध्ये छायाचित्रे अजय देवगनः लिखितवान् यत् आईआरएस-अधिकारी अमय पटनायकः २०२५ तमे वर्षे स्वस्य अग्रिममिशनस्य आरम्भं करिष्यति। पूर्वं एतत् चलच्चित्रं फरवरीमासे प्रदर्शितं भविष्यति।

विश्वमृदा संरक्षणदिवसः 5 दिसम्बरदिनाङ्कः

अस्माकं ग्रहस्य अस्तित्वं मृत्तिकया सह अस्माकं बहुमूल्ये सम्बन्धे निर्भरं भवति । अस्माकं ९५ प्रतिशताधिकं भोजनं मृत्तिकातः भवति । तदतिरिक्तं वनस्पतिनां कृते आवश्यकानां १८ प्राकृतिकरूपेण दृश्यमानेषु रासायनिकतत्त्वेषु पञ्चदशानां आपूर्तिं मृत्तिकयैव सम्भवति ।परन्तु जलवायुपरिवर्तनस्य, मानवक्रियाकलापस्य च कारणेन अस्माकं मृत्तिकायाः क्षयः भवति । क्षरणेन प्राकृतिकसन्तुलनं क्षीणं भवति, जलस्य उपलब्धिः, सर्वेषां जीवनरूपेषु जलस्य उपलब्धता च न्यूनीभवति, आहारे विटामिन-पोषकाणां च स्तरः न्यूनीकरोतिन्यूनतमा कृषिः, सस्यपरिवर्तनं, जैविकपदार्थानां योजनं, आवरणसस्यानि स्थायिभूमिप्रबन्धनप्रथाः मृदास्वास्थ्ये परिष्कारं कुर्वन्ति। भूमेः कर्तनं प्रदूषणं च न्यूनीकरोति, जलस्य भण्डारणं वर्धयति। विश्वमृदादिवसः २०२४ (WSD) अभियानः, यस्य विषयः मृदायाः परिचर्याः खाद्यसुरक्षायाः कृते स्थायिमृदाप्रबन्धनस्य विषये सूचितनिर्णयस्य च मापनं, निरीक्षणं, प्रबन्धनं, मृदालक्षणं च कर्तुं सटीकमृदादत्तांशस्य सूचनायाश्च महत्त्वं रेखांकयति।स्वस्थमृदायाः महत्त्वं प्रति ध्यानं केन्द्रीकृत्य मृदासंसाधनानाम् स्थायिप्रबन्धनस्य विषये सचेतयति

किञ्च प्रतिवर्षं ५ दिसम्बरदिनाङ्के विश्वमृदादिवसः (WSD) आचर्यतेमृदायाः उत्सवस्य अन्तर्राष्ट्रीयदिवसस्य अनुशंसा अन्तर्राष्ट्रीयमृदाविज्ञानसङ्घेन (IUSS) २००२ तमे वर्षे कृता । थाईलैण्ड्-राज्यस्य नेतृत्वे वैश्विकमृदासाझेदारी-रूपरेखायां च एफएओ-संस्थायाः वैश्विकजागरूकता-उत्थान-मञ्चरूपेण डब्ल्यूएसडी-इत्यस्य औपचारिकस्थापनस्य समर्थनं कृतम् अस्ति एफएओ सम्मेलनेन २०१३ तमस्य वर्षस्य जूनमासे विश्वमृदादिवसस्य सर्वसम्मत्या समर्थनं कृत्वा ६८ तमे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य महासभायां तस्य आधिकारिकरूपेण स्वीकरणस्य अनुरोधः कृतः । २०१३ तमस्य वर्षस्य डिसेम्बरमासे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य महासभायाः प्रतिक्रियारूपेण २०१४ तमस्य वर्षस्य डिसेम्बर्-मासस्य ५ दिनाङ्कः प्रथमः आधिकारिकः विश्वमृदादिवसः इति घोषितः ।

हिमसंस्कृतवार्ताः, डॉ. विवेक शर्मा, जोगिन्द्रनगरम्

सामान्यज्ञानम्

प्रश्नः 1. कोणार्क- सूर्य- मन्दिरम् कुत्र अस्ति?
उत्तरम् : कोणार्क (उड़ीसाप्रान्ते)
प्रश्नः 2. 'रत्नावली' इत्यस्य रचयिता कः अस्ति?
उत्तरम् - कविः हर्षवर्धनः ।
प्रश्नः 3. भारतस्य राष्ट्रीयनदी का अस्ति?
उत्तरम् - 'गङ्गा' इति।
प्रश्नः 4. भारतस्य सर्वाधिम् बृहत्तरम् मरुस्थलम् किम्?
उत्तरम् - 'थारमरुस्थलम्'।
प्रश्नः 5. वर्तमानसमये भारतस्य विदेशमन्त्री कः अस्ति?
उत्तरम् - श्रीमान् सुब्रह्मण्यम जयशंकरः।

संस्कृतज्ञानम्

प्रश्नः 1.'पुस्तक + आलयः' इति पदस्य सन्धिपदं किम्?
उत्तरम् - पुस्तकालयः।
प्रश्नः 2. 'ऋ' इत्यस्य उच्चारणस्थानं किम्?
उत्तरम् - दन्तः।
प्रश्नः 3. प्रत्येकम् (एकम् एकम् प्रति) इत्यत्र कः समासः?
उत्तरम् - अव्ययीभावसमासः।
प्रश्नः 4. 'केषाम्' इत्यस्य पदपरिचयं देयम्।
उत्तरम् - पुल्लिङ्गः-नपुंसकलिङ्गः, किम् शब्दः षष्ठीविभक्तिः बहुवचनम्।
प्रश्नः 5. संस्कृते समयः '3:15' भवति---
उत्तरम् - सपाद त्रिवादनम्।

भारतीययोगशास्त्राधारितसंशोधनस्य वैश्विकस्तरे उद्घाटनम् आवश्यकम्- डॉ. महेश करंदीकरः

हिमसंस्कृतवार्ताः- रामटेकम्। कविकुलगुरु-कालिदास- संस्कृत- विश्वविद्यालये भारतीयदर्शन-योगशास्त्रभारतीविभागस्य सहकारेण ४ दिसम्बर २०२४ दिनाङ्के डॉ. तोतडे सभागारे व्याख्यानमालायाः समापनम् अभवत्। अस्याः व्याख्यानमालायाः अध्यक्षता माननीय कुलपतिः प्रो. हरेराम त्रिपाठी इत्यनेन कृता। अन्ताराष्ट्रीयप्रसिद्धः न्यूरोलॉजिस्टः योगचिकित्सकः च डॉ. महेशकरंदीकरः मुख्यवक्ता आसीत्। अस्य व्याख्यानकार्यक्रमस्य आमन्त्रणं कुलसचिवः डॉ. देवानंदशुक्लः, बीपीडीनिदेशकः प्रो. प्रसाद गोखले, कार्यक्रमसमन्वयकः प्रो. कलापिनी अगस्ति, अधिष्ठाता, भारतीयधर्म, दर्शनं एवं संस्कृतिसंकायः अधिमंचं विराजमानाः अभवन्। दीपप्रज्वलनेन कार्यक्रमस्य आरम्भः अभवत्। परिचयः प्रो. कलापिनी अगस्ति इत्यनेन कृतः। डॉ. अगस्ति इत्यनेन उक्तं यत् कोरोनायुगे शारीरिक-मानसिकपक्षेषु योगशास्त्रस्य महत्त्वं प्रकाशितम् अस्ति। आधुनिकयुगे विशेषतया च मस्तिष्कसम्बद्धेषु विकारेषु योगः कथं सहायकः इति दर्शयितुम् उद्देश्यं कृत्वा एतत् व्याख्यानम् आयोजितम् इति कथ्यते। डॉ. करंदीकरः यः विगतेभ्यः ३० वर्षेभ्यः नासिके न्यूरोलॉजिस्टरूपेण कार्यं कुर्वन् अस्ति तथा च महाराष्ट्रस्य नासिके प्रथमम् अत्याधुनिकं मस्तिष्कशल्यक्रिया अपि कृतवान्। करंदीकरः रोगिभ्यः परामर्शं दत्त्वा योगं प्रति गन्तुं प्रेरितवान्। अतीव जटिलं सुकुमारं च मस्तिष्कस्य शल्यक्रियायां जीवितुं रोगिभ्यः बलं आत्मविश्वासं च दातुं शरीरस्य मनसः च स्वास्थ्याय च योगं शिक्षयति स्म। डॉ. करंदीकरः "आधुनिक विज्ञानं योगश्च" इति विषये व्याख्यानं दत्तवान्। डॉ. महेश करंदीकरः कठिनविषयान् प्रवाहपूर्णमराठीभाषायां सहजतया व्याख्यातवान्। भारतीययोगशास्त्र शारीरिकं, मानसिकं, भावनात्मकं च शक्तीनां कृते महत्वपूर्णं वर्तते। मनः शुद्धं शरीरं च शुद्धम् इति सरलं सूत्रं वदन् प्राचीनर्षिभिः एतस्य मनसः शुद्धतायाः प्राप्तेः मार्गः व्याख्यातः। स्वस्थशरीरमनसः, भावनात्मक-आध्यात्मिकशुद्ध्यर्थं च सर्वैः नियमितरूपेण भारतीययोगस्य अनुसरणं करणीयम्। पाश्चात्यदेशेभ्यः जनाः भारतम् आगत्य तस्य वैज्ञानिकसंकल्पनाधारितं योगशास्त्रं पठितवन्तः, आधुनिकविज्ञान-आधारितसंशोधनद्वारा शल्यक्रियाविधिनाम् आविष्कारं कृतवन्तः।अस्मिन् अवसरे सः भारतीययोगविषये वैज्ञानिकसंशोधनं वैश्विकस्तरस्य अग्रे आगन्तुम् अपि आह्वानं कृतवान्। भारतीयज्ञानस्य निधिः योगः आधुनिकविज्ञानस्य कृते कथं उपयोगी भविष्यति इति विषये भारतीयैः वैज्ञानिकसंशोधनं करणीयम्। वामदक्षिणमस्तिष्कस्य प्रयोगस्य असन्तुलनस्य कारणेन तंत्रिकाविकाराः भवन्ति इति कथ्यते। अनेन असन्तुलनेन शरीरे विविधाः रोगाः भवन्ति। पार्किन्सन, मिर्गी, कर्करोगः इत्यादीनां भयानकरोगाणां अधिकाधिकं वृत्तिं प्रति उन्मुखैः नूतनासन्ततिभिः स्वस्वास्थ्यस्य क्षतिग्रस्तानां रोगिणां विविधप्रमाणानि दत्त्वा योगस्य नियमित- अभ्यासं, प्राणायाम, ओंकार साधना च भवतः मस्तिष्ककोशिकानां कार्याणि सुदृढं करिष्यति। एतत् सह भवतः शरीरस्य मांसपेशीषु अपि सकारात्मकं प्रभावं करोति। अध्यक्षीयभाषणे मा. कुलपति प्रो. हरेराम त्रिपाठी भारतीययोगस्य प्राचीनानां ऋषीणां वैज्ञानिकं विश्लेषणम् अकरोत्। डॉ. करंदीकरः योगः विविधमस्तिष्कविकारेषु कथं सहायकः भवति इति उत्तमं व्याख्यानं कृतवान् अस्ति। आदरणीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी द्वारा योगस्य प्रचारस्य कारणात् अन्ताराष्ट्रीयस्तरस्य योगस्य महत्त्वं वर्धितम् अस्ति। योगेन न केवलं शरीरस्य आरोग्यस्य उन्नतिः भवति अपि तु मनः, बुद्धिः, आत्मा च शुद्धिः भवति। महर्षि कणिदः गौतमः च योगस्य महाचिकित्सकौ आस्ताम्। न्यायशास्त्रे बुद्धिः ज्ञानं सिद्धिः चैकं मन्यते। यदि सर्वे नियमितरूपेण योगस्य अभ्यासं कुर्वन्ति तर्हि तेषां शारीरिक-मानसिक-रोगाणां निवृत्तिः एव न भविष्यति, अपि तु तेषां जीवनशैल्याः, जीवनस्य गुणवत्तायाः च उन्नतिः भविष्यति। अस्मिन् अवसरे संस्कृतसप्ताहे भारतीयदर्शनविभागेन आयोजितानां विविधप्रतियोगितानां पुरस्काराः अतिथिभिः वितरिताः। कार्यक्रमस्य संचालनं डॉ रेणुका करंदीकर अकरोत् धन्यवादज्ञापनं च सचिनद्विवेदिना विहितम्।

प्रत्येकं निर्धनस्य कृते सुदृढगृहं प्रदातुं सर्वकारेण पञ्चनवत्यधिक द्विकोटिम् यावत् गृहाणि अनुमोदितानि- शिवराजसिंहः चौहानः

हिमसंस्कृतवार्ताः। केन्द्रीय ग्रामीण विकासमंत्रीणा शिवराजसिंह चौहानेन उक्तं यत् प्रत्येकं निर्धनस्य कृते सुदृढगृहं प्रदातुं सर्वकारेण पञ्चनवत्यधिक द्विकोटिम् यावत् गृहाणि अनुमोदितानि। नव दिल्ल्यां वार्ताहरसम्मेलनं सम्बोधयन् सः अवदत् यत् आगामिषु पञ्चवर्षेषु द्वि कोटितोप्यधिकानि गृहाणि निर्मीयन्ते। सः अवदत् यत् प्रधानमन्त्री आवासयोजना-ग्रामीण इत्यस्याः योजनायाः अन्तर्गतं अष्टत्रिंशल्लक्षं यावत् गृहाणि आवंटितानि सन्ति येषां कृते षड्शतोत्तर दशसहस्र कोटिरूप्यकाणां मूल्यानां अनुमोदनं जातम् अस्ति।

"लौकिकन्यायकोशः" (१०९)

"अनवस्थान्यायः"

अनवस्थाप्रसंगः इत्यपि प्रयोगः रूढः वर्तते। यदा उपपाद्यविषयस्य उपपादविषयस्य च मध्ये वर्तमानस्य सम्बन्धस्य अन्तः एव न भवेत्, अव्यवस्थितानां च युक्तिपरम्पराणां कारणेन कस्यापि एकस्य तत्त्वस्य सिद्धिः न भवेत् तेन कारणेन अनिष्टम् एव संभवेत् तस्मिन् प्रसंगे अस्य न्यायस्य प्रयोगः भवति।

यथा-

तस्मादर्थान्तरसमवायमभ्युपगच्छतः प्रसज्येत एव अनवस्था।

(ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यं २- ३- १३)

डा वर्षा प्रकाश टोणगांवकरपुणे/ महाराष्ट्रम्

भारते निजचिकित्सालयानां स्वरूपम्

कश्चन भारतीयः भारते स्वोद्यागं त्यक्त्वा कानडायां बृहदापणिके विक्रेतृत्वेन कार्यम् आरब्धवान्।
कार्यस्य प्रथमदिने पूर्णोत्साहेन कार्यं कृतवान्। षड्वादने...

प्रबन्धकः - प्रथमदिवसे कियन्तं विक्रयं कृतवान् त्वम्?

भारतीयः - महोदय एकामेव विक्रय-चर्चां कृतवान् अहम्।

प्रबन्धकः - पूर्णदिवसे केवलम् एका एव कृता किम्? सामान्यतः प्रत्येकः अत्र विंशतितः त्रिंशतं विक्रयव्यवहारान् कुर्वन्तः सन्ति। अस्तु, त्वया कृतस्य विक्रयस्य मूल्यं वदतु।

भारतीयः - त्रींशदुत्तरत्रिनवतिसहस्रं डालरमुद्राणि..

प्रबन्धकः - किम्? अविश्वसनीयम्! कथं कृतम् त्वया?

भारतीयः - महोदय, कश्चन ग्राहकः आगतवान्। तस्मै एकां लघ्वीं मत्स्यवेधनीं विक्रीतवान् अहम्। तत् पश्चात् माज़ोला-मत्स्यं बृहतीं मत्स्यवेधनीं च अपि विक्रीतवान्। अनन्तरं बडीशं, मत्स्यबन्धनसंबन्धीनि कानिचन वस्तुनि च।
अनन्तरं "कुत्र मत्स्यबन्धनार्थं गच्छति भवान्" इति मया पृष्टः सः उत्तरं दत्तवान् यत् समुद्रतटे। अथ तस्मै विंशतिचरण-मितां दीर्घां नौकां विक्रीतवान् तस्मै।
यदा सः कथितवान् यत् तस्य याने नौकायै स्थानं नास्ति तदा यानक्रयस्थाने तं नीत्वा तस्मै नूतनं बृहत्तरं यानं विक्रीतवान् अहम्।
कुतः मत्स्यबन्धनार्थं गच्छेत् भवान् इति मया पृष्टः सः उत्तरं दत्तवान् यत् कापि योजना न कृता। अथ शिबिरक्रयकक्षे तं नीत्वा तस्मै षड्भ्यः पर्याप्तं शयनपटमंडपं विक्रीतवान् अहम्।
अनन्तरं सः द्विशतडालरमुद्राणां मूल्यानि खाद्यानि क्रीतवान्। मद्यपानस्य पेटिकाद्वयमपि च।
आश्चर्यान्वितः **प्रबन्धकः** पृष्टवान् - केवलम् मत्स्यवेधनीम् एकां कस्मैचित् क्रेतुकामाय इदं सर्वं विक्रीतवान् त्वम्?

भारतीयः - नैवम् मान्य! सः तु शिरोवेदनार्थं गुटिकां क्रेतुम् आगतवान्। मया सः बोधितः यत् मत्स्यबन्धनमेव शिरोवेदनां दुरीकर्तुम् सर्वोत्तमः मार्गः।

प्रबन्धकः - कुतः कार्यं कृतम् इतः पूर्वम् त्वया?

भारतीयः - भारतीये निजचिकित्सालये सक्षमः आसम्। लघुसमस्यया आगतस्य बाधितस्य विकृतिचित्रणं, हृत्पारस्वानिकी, विद्युद्-हृत्-स्पन्द-लेखः, हृन्निपीडः, गणकीकृत-छेदचित्रणं, घनवेधिरश्मिविश्लेषणं चुम्बकीयानुनाद-प्रतिबिम्बनम् इत्यादीः परिक्षाः जायमानाः आसन्।

प्रबन्धकः - कृपया मम आसनं स्वीकुरु। अहं तु भारतं गत्वा निजचिकित्सालये प्रशिक्षितो भविष्यामि।

प्रबन्धकः - कृपया मम आसनं स्वीकुरु। अहं तु भारतं गत्वा निजचिकित्सालये प्रशिक्षितो भविष्यामि।

ईदरधीरजः, हैदराबादः
हिमसंस्कृतवार्ताः